

KOOPERATİFÇİLİK

KOOPERATİFÇİLİK
VE BİRLİKTE
BAŞARMAK

EĞİTİMCİ : CÜNEYT ÖRKMEZ

KOOPERATİF NEDİR ?

KOOPERATİFLER,
ORTAKLARI TARAFINDAN
SAHIP OLUNAN VE
ORTAKLARI İÇİN
İŞLETİLEN
BİRLİKLERDİR

“ ORTAK EKONOMİK, SOSYAL VE
KÜLTÜREL İHTİYAÇ VE İSTEKLERİ
MÜŞTEREK SAHIP OLUNAN VE DEMOKRATİK
OLARAK KONTROL EDİLEN BİR İŞLETME
YOLUYLA KARŞILAMAK ÜZERE GÖNÜLLÜ
OLARAK BİR ARAYA GELEN İNSANLARIN
OLUŞTURDUĞU ÖZERK TEŞKİLATLARDIR.”

DÜNYADA kooperatifler

Dünyanın dört bir yanındaki başarılı kooperatifler, insanların iş ve refah doğuran sürdürülebilir işletmeler kurması ve yoksulluk ile kısa dönemli iş uygulamalarına çare bulmak üzere birlikte çalışmasını mümkün kılmaktadır

Uluslararası Kooperatif Birliđi (International Cooperative Alliance-ICA)

Girişimcilik fikirlerinin paylaşılmasıyla başlayan kooperatifler, sŸrdŸrŸlebilir ve uzunvadeli işleri finanse etmek için etkili bir araçtır.

Demokratik yönetişim

Güç dağılımı

Güç az sayıda insanın elinde toplanmak yerine 'dağıtılır'.

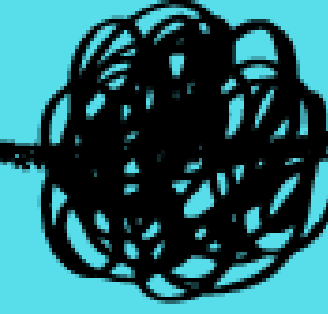
Bilgi

Bilgiye erişim kolaydır.

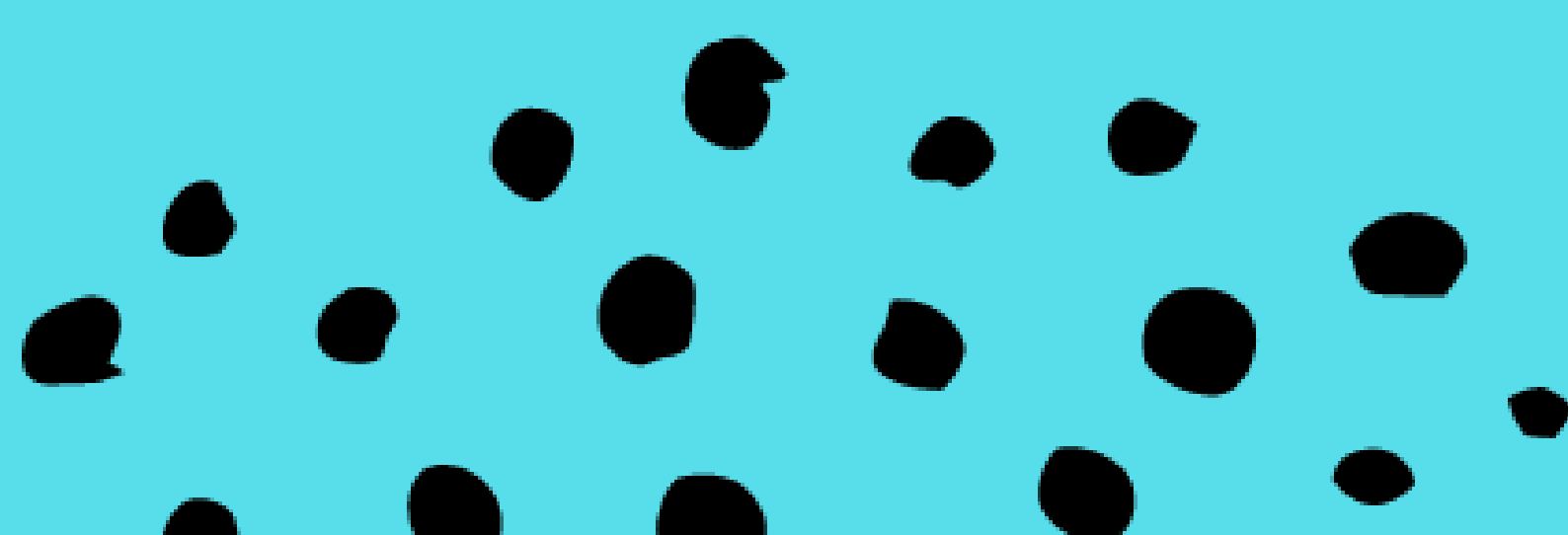
Yönetim

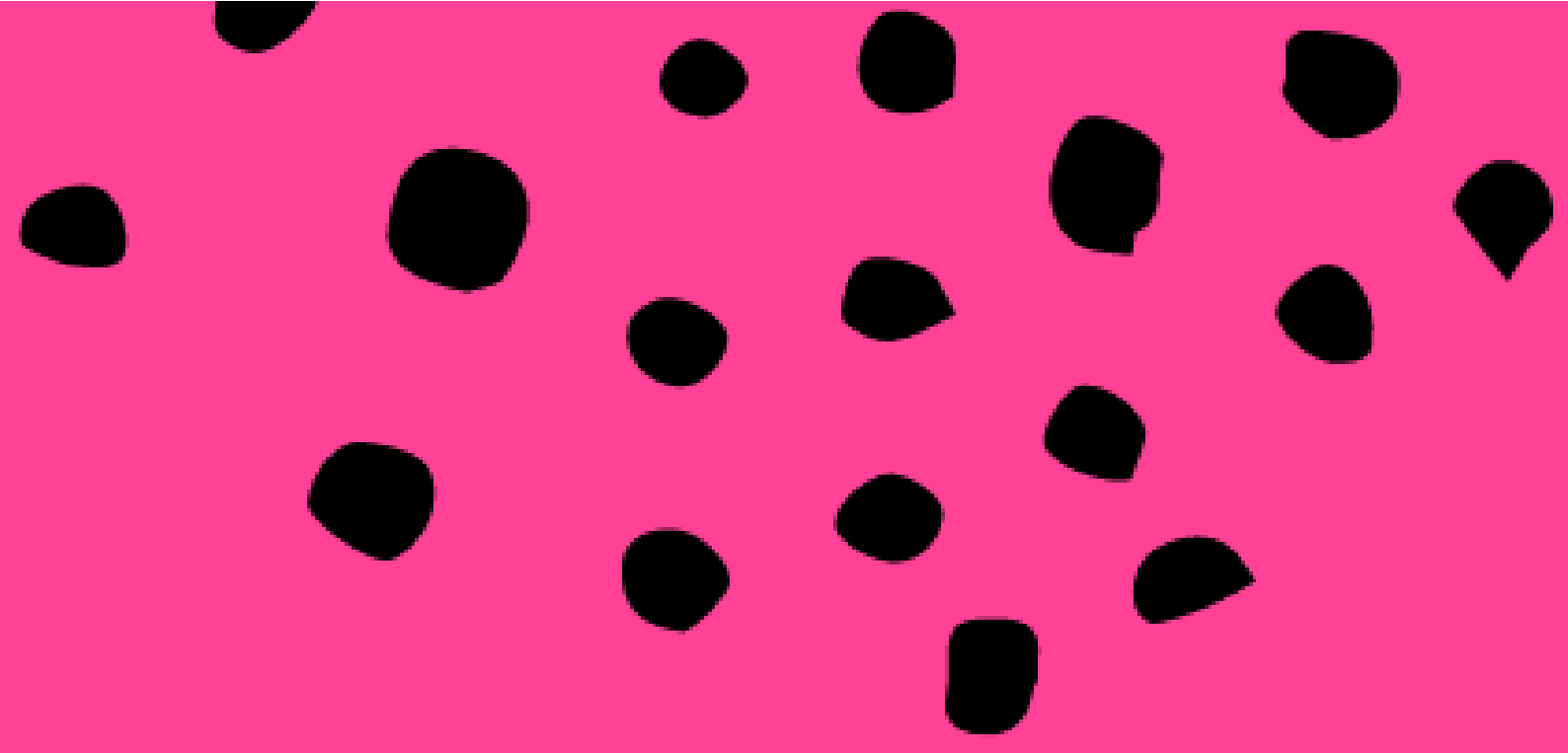
Piyasadaki düzensizliğin ve belirsizliğin yönetimi, hiyerarşik yönetimlerden daha iyi bir şekilde sağlanır

Paylaşım

Tecrübe ve uzmanlık paylaşımı sayesinde yeni öneriler ve fikirlerin ortaya çıkmasına imkân tanınır.

Yatay organizasyon

Kooperatif işletmelerinde genel olarak yatay bir organizasyon modeli bulunmaktadır.

Ortaklar

Ortaklar kooperatife ekonomik anlamda katılım sağladığı gibi, düzenli toplantılar, genel kurul toplantıları ve tartışmalarda da kendi görüşlerini ifade ederler..

Katılımcılık

katılımcı uygulamaların hayata geçirilmesi için çaba göstermek önemlidir..

Yeni bağlar kurmak

yeni bakış açıları üzerinde düşünmeyi, paydaşlar ve buldukları toplumu geliştirmeyi hedefler

Performans

Enerjisi yüksek bir grup dinamiği vardır

Öğrenme süreci

Sürekli iyileşme ve öğrenme süreçleri için ortam yaratılır

Kooperatifçilik değerleri

KOOPERATİFLER DEĞERLERE
DAYANAN ÖRGÜTLERDİR

- **Öz yardım** : Kooperatif ortakları, karşılıklı fayda sağlamak için birlikte çalışmak suretiyle birbirlerine yardım eder
- **Öz sorumluluk** : Kooperatiflerde, bireyler kendi eylemlerinden ve kararlarından sorumludur.
- **Demokrasi** : Kooperatiflerde, ortaklar kendi temsilcilerini oy kullanarak seçerler ve her ortak 'bir kişi, bir oy' ilkesi kapsamında eşit oy hakkına sahiptir.
- **Eşitlik** : Kooperatifin her bir ortağı eşit haklara ve koşullara sahiptir.

KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

1. Gönüllü ve açık ortaklık

Kooperatifler,
ortaklığın sorumluluklarını kabul edebilecek herkese açık;
cinsiyet, ırk ya da
dine dayalı, siyasi ya da sosyal ayrımcılıktan uzak gönüllü
örgütlerdir.

KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

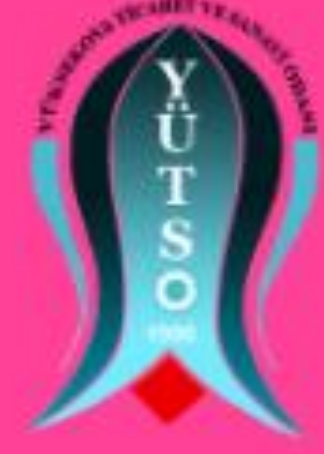
2. Kooperatifler, politika belirleme ve karar alma süreçlerine aktif olarak katılan ortaklar tarafından kontrol edilen demokratik örgütlerdir.

Seçilmiş temsilciler olarak görev yapan kişiler, ortaklara karşı sorumludur.

Birim kooperatiflerde ortaklar eşit oy hakkına sahiptir (bir ortak, bir oy) ve diğer seviyelerdeki kooperatiflerde de oy hakkı demokratik bir biçimde organize edilir.

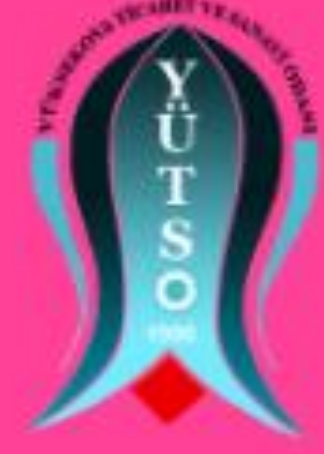
KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

3. Ortakların ekonomik katılımı :
Ortaklar, kooperatiflerinin sermayesine adil olarak katkıda bulunur ve bu sermayeyi demokratik bir şekilde kontrol eder. Bu sermayenin genellikle en azından bir kısmı kooperatifin ortak mülkiyetindedir.

KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

4. Özerklik ve bağımsızlık :
Kooperatifler, ortakları tarafından kontrol edilen, özerk öz yardım örgütleridir.

KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

5. Eğitim, öğretim ve bilgilendirme : Kooperatifler; ortakları, seçilen temsilcileri, yöneticileri ve çalışanları için eğitim ve öğretim imkânları sağlar, onlar da bu sayede kooperatiflerinin gelişimine etkin bir şekilde katkıda bulunabilirler. Özellikle gençler ve kanaat önderleri olmak üzere tüm kamuoyunu, işbirliğinin doğası ve yararları hakkında bilgilendirirler.

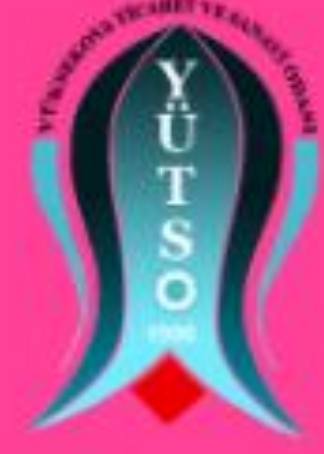
KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

6. Kooperatifler arası işbirliği : Kooperatifler, yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası yapılar aracılığıyla birlikte çalışarak ortaklarına en etkin şekilde hizmet eder ve kooperatif hareketini güçlendirirler.

KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ

7. Topluma karşı sorumlu olma : Kooperatifler, ortakları tarafından onaylanan politikalar aracılığıyla toplulukların sürdürülebilir gelişimi için çalışırlar..

FARKLI KOOPERATİF TÜRLERİ

ORTAKLARINA GÖRE KOOPERATİFLER

İşçiler: Kooperatifte çalışan kişilerdir. ortaklar hem işçi hem de kooperatifin sahibidir. Diğer kooperatiflerde olduğu gibi, her ortak hissesi oranında sermayeye katkıda bulunur ve sermaye payları oranında değil, “bir ortak, bir oy” prensibi çerçevesinde katılım sağlar.

Müşteriler: Kooperatiften ürün ve/veya hizmet satın alan gerçek ve tüzel kişilerdir.

Üreticiler: Ürünlerini kooperatiflere satan kişilerdir (Örneğin, tarım kooperatiflerinde ortaklar üreticilerdir).

Konut mukimleri: Mülk sahipleridir (Örnek: konut kooperatifleri). Bu durumda kooperatif ortakları bir veya daha fazla konuttan oluşan mülkün sahibi konumundadır.

KOOPERATİF TÜRLERİ

KURULUŞ AMAÇLARINA GÖRE KOOPERATİFLER

İşçi kooperatifleri: çalışanların sahip olduğu ve demokratik olarak yönetilen işletmelerdir.

Tüketici kooperatifleri: Kooperatiflerinden mal veya hizmet satın alan tüketicilere aittir.

Üretici kooperatifleri : Aynı türden ürünleri üreten kişilerin ortaklığı ile oluşur. Üretici kooperatifleri, ortaklarına üretim malzemeleri ve ekipmanların daha ucuz fiyatlara alımı, daha etkin pazarlama ve tanıtım yapılması, depolama, ürün işleme ve lojistik gibi genişbir yelpazede hizmetler sunarlar. •

Farklı ortaklı (Çok paydaşlı) kooperatifler: Çalışanlar, üreticiler, tüketiciler, yerel yönetimler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve gönüllüler gibi farklı çıkarlara sahip gruplardan en az ikisinin bir araya gelerek oluşturdukları ve farklı çıkarların ortak paydada birleştiği kooperatif modelidir.

KOOPERATİF TÜRLERİ

KURULUŞ AMAÇLARINA GÖRE KOOPERATİFLER

Topluluk kooperatifleri : Genellikle küçük yerleşimlerde veya topluluklarda faaliyet gösterirler ve ortakları bu toplulukların fertlerinden oluşur. Ortaklar tarafından yönetilen bu kooperatifler, sadece ortaklarına değil, toplumun tüm fertlerine temel hizmetler (sağlık, ulaşım, enerji vb.) sunarak toplum çıkarını gözetirler. Topluluk, kolektif olarak girişimci olur. Topluluk kooperatifleri çok paydaşlı kooperatiflere bir örnek olarak gösterilebilir

Serbest çalışan (freelance) kooperatifleri: Serbest çalışanların sahipliğindeki özel işçi kooperatifleridir. Serbest çalışanlar, işgücünün büyük bir bölümünü oluşturur ve sayılarının önümüzdeki yıllarda artması beklenmektedir.

Sosyal kooperatifler : toplum yararına hizmetlerin sağlanması ve dezavantajlı, hassas ya da marjinal durumdaki kişilerin (engelliler, uzun süreli işsizler, eski tutuklular, bağımlılar vb.) iş hayatına katılması konularında uzmanlaşmıştır.

Kooperatif kurmak ne zaman iyi bir tercih olur?

- Sorumluluk üstlenmek ve diğer ortaklarla paylaşmak isteyenler,
- Girişimcilik fikirlerini projelere dönüştürmek isteyenler,
- Yalnız başına karar vermek yerine ortak karar almayı tercih edenler,
- Beceri ve yetkinliklerini geliştirmek isteyenler,
- İyi çalışma koşullarında, uzun vadeli, kendisinin yaratacağı bir iş fırsatı arayanlar,
- Katılmak isteyen diğer kişilere de açık olan, kendine ait bir işletmeyi tercih edenler

Kooperatif kurmak ne zaman iyi bir tercih olur?

- Kârın bir kısmını işletmesine yatırmak isteyenler ve
- Kişisel kazanç temininin yanı sıra toplumsal ihtiyaçlara karşı duyarlı, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirliği de önemseyen bir işi tercih edenler.

Sadece para değil !

Kooperatiflerde hedef kesinlikle yatırım olarak ortaya konan paradan maksimum kâr elde etmek değildir.

Birlikte daha güçlü

Kooperatif ortakları kendileri için iş fırsatları yaratmak, ürün ve hizmet satın almak ve ürünleri daha iyi koşullarda satmak gibi konularda birlikteyken tek başına olduklarından daha güçlüdürler

Emeęe deęer katmak

Kooperatifin amacı mütekabiliyettir: Kişiler, çalışmalarına değer kazandırmak önemlidir.

Önce insan

Kooperatiflerde sermayeden ziyade en önemli değer insandır, bu durum işletme planı ve yönetim kuralları da dâhil olmak üzere, kooperatifin tüm işleyişinde göz önünde bulundurulur

**NEDEN
KOOPELATİF
TERCİH EDERİZ**

Kooperatifçilik eğitimi 40 saat ve 70 saat olmak üzere hedef grupların niteliğine uygun olarak gerçekleştirilen farklı modüllerden oluşan bir yetişkin eğitim programıdır.

Ayrıntılı bilgi almak için :

Cüneyt ÖRKMEZ

0533 775 47 65

cuneytorkmez@tosyov.org.tr

